

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W ŻYRARDOWIE
Stanisław Tęsiorowski

Informacja
Powiatowego Lekarza Weterynarii w Żyrardowie
na temat bezpieczeństwa weterynaryjnego
na terenie Gminy Mszczonów

(obejmuje czasokres – wrzesień 2024 do 10 września 2025)

Organizacja ogólna

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Żyrardowie jest organem niezespólonej administracji rządowej właściwym terytorialnie dla powiatu żyrardowskiego. Organ wykonuje zadania Inspekcji Weterynaryjnej przy pomocy Zastępcy Powiatowego Lekarza Weterynarii lek. wet. Moniki Radzikowskiej-Cymerskiej oraz Powiatowego Inspektoratu Weterynarii, który jest zlokalizowany w Żyrardowie przy ulicy Czystej 3.

Kadry

Inspektorat zatrudnia 13 osób, w tym 5 jest lekarzami weterynarii. Ponadto w zakresie wykonywanych zadań Inspektorat współpracuje z lekarzami weterynarii wolnej (prywatnej) praktyki, którzy na zlecenie Powiatowego Lekarza Weterynarii wykonują czynności urzędowe w jego imieniu (tzw. urzędowi wyznaczeni lekarze weterynarii). W zakresie wykonywania zleconych czynności urzędowych z Inspektoratem współpracuje 9 lekarzy weterynarii – 7 z powiatu żyrardowskiego i 2 dojeżdżających spoza terenu powiatu. Urzędowi, wyznaczeni lekarze weterynarii wykonują zadania w zakresie m.in: badania zwierząt i mięsa w rzeźniach, badań bydła w kierunku gruźlicy w gospodarstwach, pobierania w gospodarstwach próbek krwi bydła, owiec, kóz, świń - w kierunku monitorowania występowania takich chorób zwierząt gospodarskich, jak: białaczka, bruceloza bydła, bruceloza owiec i kóz, afrykański pomór świń (ASF), choroba Aujeszkyego u świń, klasyczny pomór świń, choroba pęcherzykowa świń, pryszczycza u bydła i świń. Ponadto wyznaczeni lekarze weterynarii prowadzą zakłady lecznicze dla zwierząt na terenie powiatu, przeprowadzają diagnostyczne obserwacje zwierząt podejrzanych o wściekliznę (w każdym przypadku pogryzienia człowieka).

Organizacja Inspektoratu

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Żyrardowie podzielony jest na 3 Zespoły:

- Zespół do spraw zdrowia i ochrony zwierząt, - 5 osób.
- Zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego - 4 osoby
- Zespół ds. finansowo-księgowych i administracyjnych - 4 osoby

BIEŻĄCA DZIAŁALNOŚĆ

Zwalczanie i monitorowanie chorób zakaźnych zwierząt

Zespół do spraw zdrowia i ochrony zwierząt zajmuje się monitorowaniem oraz zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, nadzorem nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt oraz przestrzeganiem przez hodowców przepisów dotyczących identyfikacji i rejestracji utrzymywanych zwierząt oraz warunków ich utrzymywania w zakresie dobrostanu, bioasekuracji gospodarstw itp.

Teren powiatu żyrardowskiego w tym oczywiście gmina Mszczonów jest tzw. obszarem objętym ograniczeniami związanym z zagrożeniem wystąpienia afrykańskiego pomoru świń, co wiąże się z uciążliwością dla hodowców związaną z utrudnieniami w obrocie świniami, obowiązkowym badaniem wszystkich dzików odstrzelonych i padłych (najczęściej z wypadków drogowych) zgłaszania przez hodowców i badania świń padłych, utrudnionego postępowania z odpadami poubojowymi.

W omawianym okresie na terenie gminy Mszczonów – jak i całego powiatu żyrardowskiego nie wystąpiło ani jedno ognisko choroby zakaźnej zwierząt zwalczanej z urzędu na koszt budżetu Państwa. Szczególnie ważne jest nie wystąpienie w gospodarstwie na terenie powiatu ogniska afrykańskiego pomoru świń (ASF), grypy ptaków w stadach drobiu (HPAI), rzekomego pomoru drobiu (ND), wścieklizny oraz dość powszechnego ostatnio zgnilca amerykańskiego pszczoł w pasiekach.

W zakresie zwalczania ASF, licząc od początku 2025 roku prowadzono na terenie gminy Mszczonów:

- diagnostykę wszystkich zgłoszonych dzików padłych – zbadano padłych lub martwych w wyniku wypadków – **19** sztuk
- badanie dzików odstrzelonych przez myśliwych **260** sztuk
- rejestrowanie zgłoszonych upadków świń, połączone z kontrolami w tych gospodarstwach i ewentualnym badaniem próbek narządów w celu wykluczenia ASF. Aktualnie na terenie gminy Mszczonów świnie są utrzymywane w zaledwie **3** gospodarstwach w których łącznie jest utrzymywanych około **70** świń i w br. nie zgłoszono ani jednego padnięcia świni w gospodarstwie.
- Dwukrotne w ciągu roku kontrole bioasekuracji **3** gospodarstw utrzymujących świnie w gminie Mszczonów

- działalność informacyjną i edukacyjną - w lutym i maju br. w Inspektoracie były przeprowadzone szkolenia dla rolników z zakresu zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych różnych gatunków zwierząt hodowlanych i bioasekuracji gospodarstw.

Z innych chorób podlegających zwalczaniu i jednocześnie niebezpiecznych dla ludzi, Inspekcja monitoruje potencjalne występowanie salmonelloz u drobiu rzeźnego i nieśnego. Na terenie gminy Mszczonów mamy odchowalnię niosek w miejscowości Grabce Józefpolskie – około 60 tys. Wkrótce ma zostać uruchomiona zmodernizowana ferma niosek w miejscowości Badowo-Dańki.

Inspekcja Weterynaryjna prowadzi stały monitoring występowania następujących jednostek chorobowych u zwierząt – w roku 2025 na terenie gminy Mszczonów zbadano:

Choroba	Gatunek zwierząt badanych	Liczba przebadanych zwierząt
Gruźlica bydła (1/5 stad rocznie)	bydło	120
Bruceloza bydła (1/5 stad rocznie)	bydło	50
Enzootyczna białaczka bydła (1/5 stad rocznie)	bydło	50
Bruceloza owiec i kóz	owce i kozy	10
Choroba niebieskiego języka	bydło, owce, kozy	8
Gorączka Q	bydło, owce, kozy	2
IBR/IPV (zakaźne zapalenie nosa i tchawicy bydła)	bydło	3
Pomór klasyczny świń u dzików (monitoring czynny)	dziki odstrzelone	9
Pryszczycza	bydło lub świnię	5

Na podstawie zawiadomień Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żyrardowie oraz zgłoszeń osób prywatnych i z zakładów leczniczych dla zwierząt prowadzono obserwacje diagnostyczne w kierunku wścieklizny zwierząt, które pogryzły ludzi. W 2025 roku na terenie gminy Mszczonów zlecono przeprowadzenie urzędowym lekarzom weterynarii lub przeprowadzono własnymi siłami pracowników Inspektoratu 11 obserwacji psów i kotów – wszystkie z wynikiem ujemnym.

W związku z występowaniem wścieklizny na terenie Polski prowadzimy monitoring bierny padłych mięsożernych zwierząt dzikich. Głównie są to zwierzęta zbierane przez Zbiornicę Sanitarną Zwierząt Padłych. W ciągu 8 miesięcy bieżącego roku zostało zbadanych z terenu gminy Mszczonów 13 padłych zwierząt (koty, psy, lisy rude, kuny, borsuk). Inspekcja bada występowanie SARS-Cov-2 u dzikich z rodziny *Mustelidae*. W 2025 roku

zbadano **3** próbki pobrane z obszaru gminy Mszczonów od padłych zwierząt (2 kuny, 1 borsuk).

Od wiosny 2023 roku wznowione zostały szczepienia przeciwko wściekliznie doustną szczepionką dzikich lisów, za pomocą zrzutów samolotowych. Szczepienia odbywają się 3 x w roku – w kwietniu, wrześniu i listopadzie.

W ciągu roku Inspekcja po szczepieniach przyjmuje od myśliwych lisy odstrzelone i kieruje do badania w kierunku określenia stopnia przyjęcia szczepionki i stanu uodpornienia. W powiecie żyrardowskim corocznie badanych jest 20 lisów. Według wyników badań **3** lisów odstrzelonych na terenie gminy Mszczonów, wykonanych w 2025 roku należy stwierdzić, że poziom przyjęcia szczepionki jak i obecność przeciwciał u tych zwierząt był bardzo wysoki (100 %), co świadczy o skuteczności prowadzonych szczepień.

WYKAZ RODZAJÓW I IŁOŚCI PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ NADZOROWANĄ PRZEZ POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII W ŻYRARDOWIE W 2025 ROKU

I. Podmioty nadzorowane w obszarze zdrowie i ochrona zwierząt z gminy Mszczonów:

- 3** punkty kopulacyjne (ogiery)
- 1** miejsce czasowego przetrzymywania bezdomnych psów w Mszczonowie;
- 1** targ w Wymysłowie;
- 10** podmiotów działających w obszarze obrotu zwierzętami gospodarskimi
- 1** zakłady odchowu drobiu - nioski
- 28** pasiek pszczół;
- 153** gospodarstwa w których utrzymywane jest bydło;
- 4** gospodarstwa w których utrzymywane są owce
- 13** gospodarstw w których utrzymywane są kozy
- 3** gospodarstwa w których utrzymywane są świny
- 49** miejsc i gospodarstw w których są utrzymywane konie
- 8** podmiotów zajmujących się transportem zwierząt

II. Zespół ds. bezpieczeństwa żywności, pasz i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kontroluje i nadzoruje następujące podmioty:

Działalność Zespołu to głównie kontrole podmiotów wytwarzających produkty spożywcze pochodzenia zwierzęcego i pasze dla zwierząt.

A. bezpieczeństwo żywności – z gminy Mszczonów:

- 1** rzeźnia świń; (w Mszczonowie)
- 1** rzeźnia bydła z rozbiorem mięsa; (w Wymysłowie)

- 1 chłodnia składowa na potrzeby Makro (FM Fresh w Mszczonowie)
- 4 podmioty składujące żywność bez wymogów temperaturowych
- 3 podmioty działające w ramach sprzedaży bezpośredniej (SB); jaja
- 8 podmiotów prowadzących działalność marginalną, lokalną (MLO – lokalna produkcja wędlin i wyrobów mięsnych)
- 17 zarejestrowanych działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) w tym 14 miód i 3 jaja
- 1 punkt skupu dziczyzny; (w Zbierzynie)
- 23 podmioty zajmujące się transportem produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 3 pośrednictwo w obrocie żywnością pochodzenia zwierzęcego
- 5 gospodarstwa produkujących mleko surowe do skupu
- 1 Pracownia badania próbek mięsa na obecność włośni w Mszczonowie

B. pasze i uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego (uppz) – z gminy Mszczonów:

- 1 podmiot wytwarzający pasze (DSM)
 - 4 podmioty wprowadzających pasze lub dodatki paszowe do obrotu (Virbac, Elanco, Zoetis, Boehringer – w Mszczonowie)
 - 3 magazyny pasz (m.in. pet foods) (ID Logistics, Maersk Logistics, FM – w Mszczonowie)
- około 80 gospodarstw produkujących pasze w celu wprowadzania do obrotu
- 1 zakład pośredni zbierający, składujący i przekazujący do utylizacji uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego Kat-1 (Zbiornica Sanitarna Zwierząt Padłych)
 - 1 zakład pośredni Kat-3 wytwarzający biomasę ze środków spożywczych wycofanych z obrotu dla biogazowni (Saria w Mszczonowie)
 - 4 podmioty zajmujące się transportem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (uppz)

Problemy, pozytywne i uwagi

- 1. Spadek pogłowia tradycyjnych zwierząt gospodarskich – bydła i świń,
- 2. Mierne zainteresowanie prowadzeniem działalności RHD (rolniczy handel detaliczny)
- 3. Działalność zakładu firmy Saria w Mszczonowie, w zakresie wytwarzania biomasy ze środków spożywczych wycofanych z obrotu (tzw. była żywność).
- 4. Funkcjonowanie Zbiornicy Sanitarnej Zwierząt Padłych w Mszczonowie prowadzonej w ramach Związku Międzygminnego „Mazowsze Zachodnie”. Spełnia ona ważną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańców powiatu. Ponadto umożliwia pracownikom Inspekcji Weterynaryjnej (nie tylko żyrardowskiej), pobieranie we właściwych warunkach rozmaitych próbek od padłych zwierząt – dzikich i gospodarskich

POWIATOWY
LEKARZ WETERYNARIII
w Żyrardowie

lek. wet. Stanisław Tęsziorowski

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Czysta 3, 96-300 Żyrardów

tel.: 46 854 12 47, fax: 46 854 12 48, e-mail: sekretariat@piwzyrardow.pl, www.piwzyrardow.pl

